

Høringsnotat – forslag til ny forskrift om tilsyn med kvaliteten i høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoletilsynsforskrift)

NOKUT sender på høring forslag til ny forskrift om tilsyn med kvaliteten i høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoletilsynsforskriften).

NOKUT vil fastsette fagskoletilsynsforskriften med hjemmel i lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) §§ 5 og 19 jf. § 54 i forslag til forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften). Når vi viser til fagskoleforskriften i dette høringsnotatet, viser vi til forslaget til ny forskrift som har vært på høring våren 2019.

I tråd med fagskoleloven og forslag til ny fagskoleforskrift brukes «fagskoleutdanning» og ikke «høyere yrkesfaglig utdanning» gjennomgående som kortform både i forslaget til fagskoletilsynsforskrift og i dette høringsnotatet. Terminologien i fagskoletilsynsforskriften vil følge terminologien i den nye fagskoleforskriften når denne blir fastsatt.

Under gir vi en oversikt over bakgrunnen for at vi foreslår ny fagskoletilsynsforskrift og et sammendrag av endringer i struktur og innhold, før vi kommenterer de største endringene i forslaget sammenliknet med gjeldende forskrift.

Om bakgrunnen for ny forskrift og endringer i struktur og innhold

Bakgrunn

Ny fagskolelov av 2018 og forslag til ny fagskoleforskrift av 2019 gjør at NOKUT må endre fagskoletilsynsforskriften. Flere av bestemmelsene som regulerer fagskolenes virksomhet er nå løftet opp i lov og overordnet forskrift, og vår forskrift må tilpasses til dette.

I tillegg står fagskolene og NOKUT overfor en annen situasjon i 2019 enn da den gjeldende fagskoletilsynsforskriften ble utarbeidet¹. Stadig flere fagskoler får akkreditering for fagområde, og dermed rett til selv å akkreditere utdanningene innen de aktuelle fagområdene. Videre er det nå nedfelt i fagskoleloven at akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR), og beskrivelse av utdanningene i form av læringsutbytte er blitt innarbeidet.

Disse forholdene gjør at NOKUT foreslår en ny fagskoletilsynsforskrift, i stedet for å foreslå endringer i den gjeldende. De største endringene i forslaget sammenliknet med gjeldende forskrift gjelder oppbygning, struktur og bestemmelser som utgår fordi de ivaretas av lov og overordnet forskrift. Selv om strukturen er endret, er forslaget til ny forskrift i hovedsak en videreføring av kravene i gjeldende forskrift.

NOKUT arbeider med å endre akkrediteringsprosessen, jf. vårt brev til sektoren av 4. oktober 2018, hvor vi ber sektoren om innspill til ny prosess. NOKUT ønsker foreløpig ikke å nedfelle bestemmelser knyttet til eventuelle nye modeller for akkreditering, men foreslår å innføre en bestemmelse om at NOKUTs styre kan gi egne saksbehandlingsregler ved forsøk.

Endringer i struktur

Strukturen og terminologien i forslaget er innrettet på både selvakkrediterende fagskoler, og på aktører som må søke NOKUT om akkreditering. Vi har valgt å presentere kravene til

¹Gjeldende fagskoletilsynsforskrift er fastsatt 25. oktober 2018. I innhold er den lik fagskoletilsynsforskriften som ble vedtatt i 2013, men NOKUT har gjort endringer i terminologi for å være i samsvar med fagskoleloven av 2018.

fagskoleutdanning, akkreditert fagområde og fagskolenes kvalitetsarbeid tidlig i forskriften, mens bestemmelser om søknader om akkreditering, NOKUTs tilsyn og saksbehandling kommer i nest siste kapittel. Slik har vi tonet ned NOKUTs rolle og saksbehandling.

Endringer i innhold

Det er noen få endringer i innholdet i forskriften. Noen bestemmelser er presisert i forskriftsteksten fordi merknadene utgår, eller fordi NOKUT erfarer at gjeldende bestemmelse ikke er tydelig nok. Videre er kravet til fagmiljø tilknyttet utdanningen lett skjerpet, ved at kravene til faglig og utdanningsfaglig ansvarlig kommer i tillegg til fagmiljøet for øvrig. Vi innfører imidlertid også et forslag om betinget akkreditering, slik at en utdanning kan akkrediteres selv om fagmiljøet ikke er ansatt på tidspunktet en utdanning søkes akkreditert. Selve systemet for kvalitetssikring reguleres nå av fagskoleloven og fagskoleforskriften. I vår forskrift har vi derfor lagt vekt på gjennomført og dokumentert kvalitetsarbeid og resultatene av dette.

Som ytterligere informasjon om endringene, har NOKUT laget et oppsett med utgangspunkt i gjeldende forskrift, hvor vi angir hvilke krav som videreføres, ikke videreføres eller nå reguleres i fagskolelov eller fagskoleforskrift. Oppsettet er lagt ved høringsdokumentene. Vi har ikke satt opp sammenlikningen mellom forslaget og gjeldende forskrift i form av «speil». Endringen i strukturen i NOKUTs forskrift, i fagskoleloven og i forslaget til ny fagskoleforskrift gjør at et en slik direkte sammenlikning ikke gir oversiktlig informasjon om forskjellene mellom gjeldende og foreslått fagskoletilsynsforskrift.

Kommentarer til kapitlene og bestemmelsene i forslaget

Forslaget til ny fagskoletilsynsforskrift består av følgende seks kapitler:

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

Kapittel 2. Krav til fagskoleutdanning

Kapittel 3. Krav til akkreditert fagområde

Kapittel 4. Krav til fagskolens kvalitetssikring

Kapittel 5. NOKUTs akkreditering og tilsyn

Kapittel 6. Sluttbestemmelser.

I det følgende kommenterer vi de største endringene i forslaget sammenliknet med gjeldende forskrift. Vi begrunner ikke videreføring av bestemmelser i gjeldende forskrift.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1. *Virkeområde* er en oppdatert videreføring av dagens forskrift. § 1-2. *Definisjoner* er ny. Vi ønsker å angi i forskrifts form hva som forstås med betegnelsene *fagmiljø*, *utdanningsfaglig kompetanse*, *utdanningsfaglig utdanning* og *hovedstilling*. Presiseringene har særlig betydning for forståelse av hvordan krav i §§ 2-2 og 3-2 oppfylles, og kommenteres i tilknytning til disse kapitlene.

Ad kapittel 2. Krav til fagskoleutdanning

§ 2-1. *Krav til utdanningens innhold og form* er i hovedsak en videreføring av gjeldende krav, men vi foreslår enkelte endringer. I gjeldende forskrift reguleres tilsvarende forhold i §§ 3-1 femte ledd, 3-2, 3-3, 3-4 og 3-6 første ledd.

I forslaget til forskrift bruker NOKUT betegnelsen «yrkesfelt» i mange tilfeller der fagskoleloven og forarbeidene bruker «arbeidsliv». Dette er i tråd med gjeldende forskrift. «Yrkesfelt» er en

operasjonalisering av «arbeidsliv», ettersom «arbeidsliv» er en vid kategori, som ikke er egnet å vurdere fagskoleutdanninger og fagområder opp mot. NOKUT anerkjenner imidlertid at en utdanning kan være relevant for flere yrkesfelt, se kommentarene til § 2-1 første ledd.

Forslagets § 2-1 første ledd viderefører gjeldende § 3-1 andre ledd, men vi har gjort tre mindre endringer: For det første har vi tatt ut kravet til deltagelse i faglige nettverk. NOKUT mener at det sentrale er at fagskolen sikrer at utdanningens læringsutbytte er yrkesrelevant, og dette kan sikres gjennom samarbeid med aktører i arbeidslivet. For det andre har vi endret ordlyd fra yrkesfelt i entall, til «ett eller flere» yrkesfelt. Dette har vi gjort for å fremheve at én utdanning kan være relevant for flere yrkesfelt. For det tredje har vi hentet inn formuleringen «anerkjente yrkesfelt» fra § 4-2 første ledd i gjeldende forskrift. Bestemmelsen gjelder avgrensning av fagområde i forbindelse med akkreditering av fagområde, men vi legger til grunn at også for akkreditering av enkeltutdanninger, må det finnes ett eller flere anerkjente yrkesfelt utdanningen skal føre til. I forarbeidene til fagskoleloven legges det vekt på at fagskoleutdanninger skal være svar på behov i arbeidsmarkedet. Tillegget i forslag til § 2-1 første ledd må derfor ses som en presisering av det gjeldende kravet, og ikke som en ny bestemmelse.

Formuleringen i forslagets § 2-1 andre ledd er en videreføring og presisering av gjeldende § 3-2. Gjennom kravet til at kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for yrkesutøvelsen, operasjonaliserer vi fagskolelovens definisjon av at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Formuleringen skal også gjøre det tydeligere for interessenter at hvorvidt kvalifikasjonen er tilstrekkelig for yrkesutøvelsen, vil inngå i en vurdering av om læringsutbyttet er relevant for ett eller flere yrkesfelt, jf. forslagets § 2-1 første ledd. Dette forholdet blir av og til utfordret. Eksempler på utdanninger som utfordrer lovens definisjon av fagskoleutdanning, er utdanninger som ikke bygger på yrkesfaglig opplæring, og som tilbys innen fag hvor yrket vanligvis utøves av personer med høyere utdanning. Kandidatene vil da verken få spesialiseringen som ligger i en fagskoleutdanning som bygger på yrkesfaglig opplæring, eller den forskningsbaserte kompetansen som kandidater med bachelor- eller mastergrad får. Andre eksempler på utdanninger som utfordrer definisjonen av fagskoleutdanning, er utdanninger der kandidaten skal fungere som selvstendig yrkesutøver innen ulike former for veiledning og terapi. I mange tilfeller vil ikke en fagskoleutdanning være tilstrekkelig for slik yrkesutøvelse. Vi viser for øvrig til at forarbeidene til fagskoleloven legger vekt på at fagskoleutdanninger skal være svar på behov i arbeidsmarkedet.

I forslaget til ny fagskoleforskrift åpnes det for at departementet etter søknad fra en fagskole kan gi tillatelse til å etablere fagskoleutdanning på mellom 120 og 180 studiepoeng (forslagets § 42). Slike utdanninger skal allikevel akkrediteres, enten av NOKUT, eller av fagskole med akkreditering for fagområde. Reguleringen av omfanget av fagskoleutdanninger (§ 2-1 syvende ledd) inneholder derfor setningen «Omfanget kan være 150 eller 180 studiepoeng dersom departementet har gitt en søker tillatelse til dette».

I § 2-2. *Krav til fagmiljø tilknyttet hver utdanning*, foreslås det flere endringer. I gjeldende forskrift reguleres tilsvarende forhold i §§ 3-5 og 3-6 andre ledd.

§ 2-2 *første ledd* er en videreføring av krav i gjeldende forskrift. I henhold til forståelsen av fagmiljø i § 1-2 utgjøres altså fagmiljøet av de personene som *regelmessig og direkte* på forskjellig vis bidrar i gjennomføringen, organiseringen og utviklingen av utdanningen. En person tilhører fagmiljøet ved å bidra enten til gjennomføring, organisering eller utvikling av utdanningen – så lenge bidraget er regelmessig og direkte. Disse formuleringene er tett på merknaden til § 4-5 i gjeldende fagskoletilsynsforskrift: «Når vi bruker begrepet 'fagmiljø' viser det til alle ansatte som gir

regelmessig og direkte bidrag til utvikling, organisering og gjennomføring av utdanningene innenfor det aktuelle fagområdet», og tilsvarende merknad til studiekvalitetsforskriften § 2-3. I denne forståelsen av fagmiljø ligger det at gjesteforelesere og andre fagpersoner som ikke bidrar på regelmessig basis, ikke regnes inn i fagmiljøet.

Kravene til kompetanse for fagmiljøet nedfelt i fagskoletilsynsforskriften er noe skjerpet sammenliknet med gjeldende forskrift, når en ser kravene i §§ 2-2 andre, tredje og fjerde ledd samlet. Vår vurdering er at situasjonen i fagskolesektoren gjør det forsvarlig med en lett skjerping av kravene, se lenger ned om OsloMets rapport om kompetanse og kompetansebehov i fagskolene. Som i dag er minstekravet for fagmiljøet samlet oppdatert yrkeserfaring, utdanning minst på fagskolenivå og utdanningsfaglig kompetanse. Digital kompetanse er ikke opplistet som eget krav, og inngår i definisjonen av utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 i denne forskriften. All kompetanse skal være relevant for utdanningen. I gjeldende forskrift inngår kompetansekravene knyttet til en faglig ansvarlig og en utdanningsfaglig ansvarlig i kravet til samlet fagmiljø. I forslaget til ny forskrift kommer kravene til henholdsvis en faglig ansvarlig (§ 2-2 tredje ledd) og en utdanningsfaglig ansvarlig (§ 2-2 fjerde ledd) i tillegg til kompetansekravene i § 2-2 andre ledd.

Ad § 2-2 andre ledd bokstav b er det ikke lenger mulighet for unntak fra minstekravet om utdanning på fagskolenivå. Kravene som stilles gjelder et samlet fagmiljø, og ikke enkelte ansatte, og vi har vanskelig for å se at bortfall av muligheten for unntak skal hindre utvikling av relevante utdanninger.

NOKUT erfarer at det ikke er tydelig nok beskrevet i gjeldende forskrift *når* i en akkrediteringsprosess kravene til fagmiljø skal være oppfylt. Vi foreslår derfor at forståelsen av hva som skal til for at kravene i § 2-2 andre til fjerde ledd vurderes som oppfylt i forbindelse med søknader om akkreditering, nedfelles i denne forskriften, se kommentarene til § 5-1 tredje ledd.

Når NOKUT skal formulere krav til fagmiljøet, fremstår variasjonene i fagskolesektoren svært tydelig. NOKUTs krav til fagmiljø ble i 2018 utfordret av blant annet rapporten [Kompetanse og kompetansebehov i fagskolene](#) av Rønnaug H. Lyckander og Sidsel Øiestad Grande (Rapport 2018 nr 7 OsloMet). Forfatterne oppsummerer at utdanningsnivået hos ansatte ved fagskolene er langt over NOKUTs minimumskrav til fagmiljø. I NOKUTs forskrift må vi imidlertid sette et minimumsnivå som ikke undergraver mulighetene for utvikling av utdanninger for nye yrkesfelt, men det må kunne forventes at mange fagskoler selv setter seg høyere mål for kompetansen i fagmiljøene. NOKUT foreslår derfor en tydeliggjøring av fagskolens eget ansvar for fagmiljøet gjennom to nye krav: Det første er at fagskolene skal ha nedfelt egne krav til fagmiljøet for hver enkelt utdanning når det gjelder kompetanse, sammensetning og størrelse (§ 2-2 femte ledd). Det andre er at fagskolen skal ha en plan og en prosedyre for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling (§ 2-2 sjette ledd). Ved at fagskolene blir pålagt å nedfelle egne krav til fagmiljøet, setter fagskolen kvalitetsmål for fagmiljøet, og kravene til den enkeltes kompetanse blir tydeliggjort og tilgjengelig på en annen måte enn i dag.

I forslaget er det gjort noen endringer i terminologien knyttet til fagmiljø. I forslaget bruker vi «fagmiljø» også der det i gjeldende forskrift brukes «undervisningspersonale». Hva som forstås med «fagmiljø» er nedfelt i § 1-2 første ledd. Som i gjeldende forskrift bruker vi «oppdatert yrkeserfaring». Hva som utgjør oppdatert yrkeserfaring vil variere mellom forskjellige fagskoleutdanninger, og må defineres av fagskoler og søkere for hver enkelt utdanning. I gjeldende forskrift brukes «pedagogisk kompetanse» og «formell pedagogisk utdanning», mens vi i forslaget bruker uttrykkene «utdanningsfaglig kompetanse» og «utdanningsfaglig utdanning». Forståelsen av «utdanningsfaglig kompetanse» og «utdanningsfaglig utdanning» er nedfelt i § 1-2 andre ledd. Ved endringen av terminologi ønsker vi å markere at studentenes læring står i sentrum, og at det er

kompetanse for slik tilrettelegging som kreves, enten denne består av pedagogikk, didaktikk eller annet.

§ 2-3. *Krav til praksisveiledere og sensorer* viderefører bestemmelsene i gjeldende §§ 3-5 andre ledd og 3-6 andre ledd.

§ 2-4. *Krav til organisering og infrastruktur* første og andre ledd er en videreføring av § 3-7 i gjeldende forskrift, men i litt annen språkdrakt. Å ha krav til administrative ressurser tilpasset utdanning i et eget ledd tydeliggjør kravet, både for fagskolene og for sakkyndige som skal behandle søknader om akkreditering. Formuleringen i gjeldende forskrift om at infrastrukturen skal utgjøre et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø er ikke videreført, da læringsmiljø er regulert i fagskolelovens § 15. Tredje ledd er nye krav. Tredje ledd gjelder at studentvelferden skal være tilpasset studentene og utdanningsvirksomheten og er en oppfølging av § 15 i fagskoleloven.

§ 2-5. *Krav til vitnemål*. NOKUT har fått hjemmel i fagskoleloven § 19 til å utforme krav til vitnemål. Forslaget finnes i § 2-5. Vi mener at opplistingen skal være uttømmende, og ber om innspill fra fagskolene på hva opplistingen må inneholde. Formuleringen om skikkethetsvurdering er en oppfølging av departementets høringsnotat til ny fagskoleforskrift.

Kapittel 3. *Krav til akkreditert fagområde*

I forslaget til ny fagskoleforskrift setter departementet tre vilkår for fagskolene for å få behandlet søknad om akkreditering for fagområde. Vi fører ikke videre paragrafen i gjeldende fagskoletilsynsforskrift om forutsetninger for akkreditering for fagområde, men stiller krav til akkrediterte fagområder. Kravene gjelder fagområdets avgrensning, fagmiljøet tilknyttet fagområdet og samarbeid med aktuelle yrkesfelt (se nærmere om betegnelsen «yrkesfelt» under kommentarer til kapittel 2). Kravet i gjeldende forskrift § 4-4 første ledd bokstav g om tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye utdanninger og videre utvikling av etablerte utdanninger føres videre i kapittel 4 om krav til fagskolens kvalitetsarbeid, § 4-1 sjetten ledd.

Når en fagskole søker om akkreditering for et fagområde, må utgangspunktet være at utdanningene som er i drift oppfyller kravene i kapittel 2 i denne forskriften. Derfor gjentar vi ikke krav til organisering og infrastruktur som krav til akkreditert fagområde, ettersom kravene ville ha vært likelydende med dem som gjelder enkeltutdanninger.

§ 3-1. *Fagområdets avgrensning* er en videreføring av gjeldende § 4-2 og delvis § 4-3 tredje ledd. I både tidligere fagskolelov og gjeldende studiekvalitetsforskrift § 5-2 første ledd finnes formuleringer om «avgrensede fagområder». Disse formuleringene er ikke opprettholdt i ny lov eller i forslag til fagskoleforskrift. Etter NOKUTs erfaring er det nødvendig med en eksplisitt formulering av at et akkreditert fagområde skal være tydelig avgrenset. Et tydelig avgrenset fagområde er grunnleggende både for fagskolenes forvaltning av egen fullmakt, og for de sakkyndiges vurdering av søknader og NOKUTs vedtak om akkreditering for fagområde.

§ 3-2. *Fagmiljøet tilknyttet fagområdet* er en videreføring av § 4-5 i gjeldende forskrift. Formuleringen i § 3-2 første ledd om at fagmiljøets kompetanse skal dekke *de viktigste delene av fagområdet* må leses på bakgrunn av forståelsen av fagmiljø nedfelt i § 1-2. Det er dem som gir *regelmessig og direkte* bidrag til gjennomføringen, organiseringen eller utviklingen av utdanningen som forstås som fagmiljøet tilknyttet utdanningen. Gjesteforelesere/lærere og andre fagpersoner som ikke bidrar på regelmessig basis, regnes ikke inn i fagmiljøet. Kravet i § 3-2 første ledd innebærer at fagskolene kan engasjere gjestelærere og andre fagpersoner i tilknytning til spesialiseringer innen utdanningen, men de viktigste delene skal dekkes av kompetansen i fagmiljøet. Fagskolene må selv ha en oppfatning av hva som er de viktigste delene av fagområdet.

§ 3-3. *Samarbeid med yrkesfelt* er en litt omformulert videreføring av gjeldende § 4-5.

Det foreslås å ikke videreføre § 4-4 i gjeldende forskrift. Krav til organisering og infrastruktur gjelder den enkelte utdanningen og må forutsettes oppfylt for et akkreditert fagområde. Ad gjeldende § 4-4 første ledd bokstav f, som inneholder krav om et fungerende studentdemokrati, er krav til studentorgan og studentrepresentasjon nå regulert i § 14 i fagskoleloven: Styret skal legge forholdene til rette slik at studentorganene kan drive sitt arbeid på en tilfredsstillende måte, og det er lovfestet at studenter skal være representert i alle kollegiale organer som er tildelt beslutningsmyndighet.

Kapittel 4. Krav til fagskolenes kvalitetsarbeid

Sammenliknet med gjeldende § 5-1 Krav til system for kvalitetssikring legges det mer vekt på gjennomført og dokumentert kvalitetsarbeid og resultatene av dette. Krav om system for kvalitetssikring ligger i fagskoleloven, og i fagskoleforskriften stilles det krav til systemet.

I gjeldende forskrift er det krav om at fagskolen skal vurdere om utdanningene fyller kravene for akkreditering av fagskoleutdanning i lov og forskrifter. Fagskoleloven inneholder et krav om at styret skal sørge for at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler, og at styret skal etablere og sørge for gjennomføring av systematiske kontrolltiltak for å sikre dette. Lovens formuleringer dekker gjeldende krav, men i forslaget har vi innarbeidet at resultatene som gjelder akkrediteringskravene skal inngå i kunnskapsgrunnlaget for kvalitetsarbeidet.

Krav til kvalitetsarbeid i forslaget til ny forskrift kan oppsummeres slik: Kvalitetsarbeidet skal være forankret hos ansvarlige ved fagskolen, og involvere ansatte og studenter. Fagskolen skal formulere en forståelse av hva som er fagskoleutdanning av høy kvalitet ved å fastsette mål for kvaliteten i utdanningene, og innhente relevant informasjon. På bakgrunn av blant annet slik innhentet informasjon, og resultater fra fagskolens internkontroll, skal fagskolen vedta og gjennomføre tiltak for utbedring og utvikling av kvaliteten i utdanningen.

Det er nedfelt i første ledd at studenter skal involveres i kvalitetsarbeidet. Dette er en endring fra gjeldende forskrift § 5-1 tredje ledd bokstav a, der kravet til studentmedvirkning er at fagskolen skal innhente tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen fra studentene. NOKUT ønsker med den nye formuleringen å fremheve verdien av å ha studentene som partnere i kvalitetsarbeidet. Involvering av studenter i kvalitetsarbeidet vil imidlertid variere mellom utdanningene ut fra organisering og omfang.

Kravet til systembeskrivelsen, som i gjeldende forskrift setter rammen for paragrafen, er i forslaget utformet slik at gjennomføringen av kvalitetsarbeidet skal fremgå tydelig.

Formen for forankring i styret gjennom årsrapport er ikke lenger et krav. Det er opp til fagskolene selv å sikre en god form på forankringen i styret.

Kapittel 5. NOKUTs akkreditering og tilsyn

I kapittel 5 reguleres NOKUTs behandling av søknader om akkreditering, NOKUTs tilsyn, kompetansen som kreves for sakkyndige komiteer og bestemmelse om gjennomføring av forsøk.

I § 5-1. *Søknader om akkreditering* angis i første ledd hvilke krav søknader om akkreditering av fagskoleutdanning blir vurdert i henhold til. I andre ledd angis hvilke tilleggskrav NOKUT vil vurdere i henhold til for søknader fra søkere som ikke allerede har akkreditering for fagskoleutdanning. I tredje ledd angis på hvilket grunnlag enkelte krav knyttet til fagmiljø kan anses som oppfylt. I fjerde ledd angis hvilke krav søknader om akkreditering for fagområde blir vurdert i henhold til, og i femte ledd

presiseres hvilke endringer i akkrediterte studier som fagskoler må søke om hos NOKUT. I sjettede ledd presiseres at søknader skal være i tråd med angivelsene i gjeldende søkerveiledning.

En endring er at NOKUT skiller mellom søknader fra søkere som allerede tilbyr fagskoleutdanning (fagskoler) og søkere som ikke tilbyr fagskoleutdanning. Et slikt skille stadfester NOKUTs gjeldende praksis. Det angis at søknader om akkreditering av utdanninger fra fagskoler vil bli vurdert i henhold til kravene i kapittel 2 i denne forskriften, og relevante krav i fagskoleforskriften. Søkere som ikke tilbyr fagskoleutdanning, vil i tillegg bli vurdert i henhold til relevante krav i fagskoleloven. For søkere som ikke tilbyr fagskoleutdanning vil «relevante krav i fagskoleloven» erstatte gjeldende § 3-1 første ledd (grunnleggende forutsetninger) som vurderingsgrunnlag.

NOKUT vil nedfelle hva som er relevante krav i fagskoleloven og i fagskoleforskriften i våre veiledninger.

Vi foreslår å endre praksis for når enkelte av kravene i kapittel 2 kan anses som oppfylt, og nedfelle ny praksis i tredje ledd i § 5-1. Den største endringen gjelder at det ikke lenger skal være et krav om at faglig ansvarlig eller personene i fagmiljøet skal være ansatt ved søknadstidspunktet. De aktuelle kravene skal kunne oppfylles gjennom kravspesifikasjoner, ansettelsesplaner og at det sannsynliggjøres at det er realisme i ansettelsesplanene. NOKUT innfører betinget akkreditering, som betyr at akkrediteringen gis på vilkår av at personer med den aktuelle kompetansen er ansatt før utdanningen settes i gang. NOKUT skal ikke godkjenne ansettelsene og igangsetting av utdanningen, men fagskolene skal informere NOKUT om at ansettelsene er gjennomført og at utdanningen er startet opp.

En slik ny praksis vil bli en stor endring for søkerne og for NOKUTs saksbehandling. Endringen medfører ikke at kravene til akkreditering senkes. Det viktigste for søkerne er at de vil få tid til å skaffe seg ønsket kompetanse før de starter utdanningene de har fått akkreditering for. NOKUTs saksbehandling vil kunne ta kortere tid. Vår vurdering er at en slik endring på sikt ikke vil gi dårligere kvalitet i utdanningene. For å få vurdert effekten av ordningen med betinget akkreditering, bør NOKUT i en periode gjennomføre et forenklet tilsyn med fagmiljøet ved fagskoler som har fått betinget akkreditering.

Søkere vil fortsatt kunne få ordinær akkreditering gjennom å opplyse om personene som utgjør fagmiljøet for den omsøkte utdanningen.

Femte ledd om vesentlige endringer er endret for å samsvare med ordbruken i fagskolenes rapportering med DBH-F. I gjeldende § 3-8 bokstav b brukes uttrykket «endring fra stedbasert til nettbasert utdanning eller omvendt», mens i forslaget § 5-1 femte ledd bruker vi uttrykket «endring av utdanningens organisering». Med organisering viser vi til studieprogrammenes organisering med tanke på undervisningssted og undervisningsopplegg.

§ 5-2 gjelder tilsyn med fagskolenes kvalitetsarbeid. Etter vår vurdering representerer ikke endringene større endringer i praksis, men tilsyn med fagskolenes kvalitetsarbeid vil få en tydeligere plass i vurderingsprosessen for akkreditering for fagområde.

I forslag til ny fagskoleforskrift er det nedfelt at NOKUT på fritt grunnlag kan igangsette tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanninger og i akkrediterte fagområder (§§ 50 og 51). §§ 5-3 og 5-4 gjelder grunnlaget for NOKUTs tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanninger og i akkrediterte fagområder, og representerer ingen endringer i praksis.

I § 5-5. *Sakkyndige* videreføres i hovedsak kompetansekravene til de sakkyndige komiteene.